NORMEN

Utvalgte temaer innen personvern og gruppeoppgave

Personvern i Normen

- Hvordan inngår personvern i Normen?
- Formålet med behandlingen av personopplysninger: Hvorfor er det viktig å vite og beskrive?
- Hva betyr personvernprinsippene?
- Hva er et behandlingsgrunnlag?
- Personvernrettighetene: Hva innebærer de - for den registrerte og for dataansvarlig?
- Personvernkonsekvensvurdering (DPIA) – hva er hensikten med den?

Normens krav til behandling av helse og personopplysninger

- Dataansvarliges og databehandlers ansvar (Normen kap. 2.2 og 2.3)
- Behandlingsgrunnlag (Normen kap. 4.1)
- Plikter og krav ved behandling av helse- og personopplysninger (Normen kap. 4.2)
  - Taushetsplikten (Normen kap. 4.2.1)
  - Informasjon til den registrerte (Normen kap. 4.2.2)
  - Innsyn (Normen kap. 4.2.3)
  - Retting og sletting (Normen kap. 4.2.4)
  - Tilgjengeliggjøring og utlevering av opplysninger i behandlingsrettet helseregister (Normen kap. 4.2.5)
    - Retten til å motsette seg tilgjengeliggjøring og utlevering (Normen kap. 4.2.5.1)
  - Oppbevaring av helse- og personopplysninger (Normen kap. 4.2.6)
    - Lagringstid ved ytelse av helsehjelp (Normen kap. 4.2.6.1)
    - Tilintetgjøring av dokumenter i behandlingsrettet helseregister mv. etter digitalisering (Normen kap. 4.2.6.2)
    - Behandlingsrettet helseregister ved opphør og overdragelse av virksomhet (Normen kap. 4.2.6.3)
- Innebygd personvern (Normen kap. 4.3)
- Krav om databehandleravtale (Normen kap. 5.7)

Pasientbehandling forutsetter behandling av personopplysninger om pasienten.

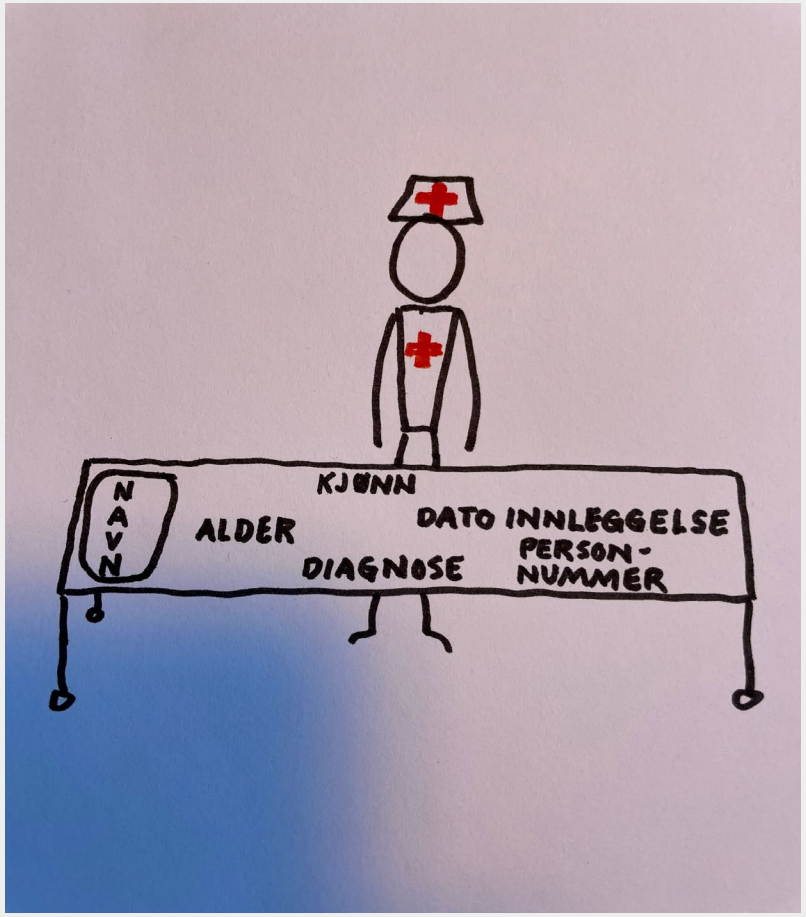

Dokumentasjonsplikten i pasientbehandlingen skal bidra til at pasienter og brukere gis helse- og omsorgstjenester av god kvalitet, og være til støtte for helsepersonell ved ytelse av helsehjelp til den enkelte pasient

Hvordan er personvernregelverket bygd opp, og hvorfor?

- Hva er formålet med regelverket?
- Hvilke prinsipper gjelder?
  - Prinsippene leder til andre og mer konkrete bestemmelser

Noen utvalgte bestemmelser/temaer:

- Oversikt over og kontroll med personopplysningene
- Personvernrettighetene
- Avtaler og leverandører
- Beskyttelse av personopplysningene
- Personvernkonsekvensvurdering

Personvernkonsekvensvurdering

Risikovurdering med *personen* i fokus

Personvernrettighetene

Avtaler og leverandører

Databehandleravtale

- Egen
- Databehandlers

Få kontroll på dataene

Personvern
6 viktige områder

Oversikt over og kontroll med personopplysningene

Kartlegging

Lovlig behandling

Protokoll

Personvernprinsippene

Beskyttelse av personopplysningene

Informasjonssikkerhet

«God nok» sikkerhet

«egnede organisatoriske og tekniske sikkerhetstiltak»

ROS - risikovurderinger

NORMEN

Personvernprinsippene

Lovlig, rettferdig og gjennomsiktig
Formålsbegrensning
Dataminimering
Riktighet
Lagringsbegrensning
Konfidensialitet, integritet, tilgjengelighet
Ansvarlighet

Behandlingsgrunnlag, GDPR art. 6 og 9

- Pasientbehandling forutsetter behandling av helseopplysninger om pasienten.
- All behandling av personopplysninger krever et lovlig grunnlag, som kalles behandlingsgrunnlag.
- Særlovgivingen inneholder en rekke slike lovlige grunnlag.
- Særlig om samtykke som behandlingsgrunnlag

Rettigheter i personvernlovgivningen

Retten til informasjon

Dataportabilitet

Retten til innsyn

Sletting

Rett til å protestere

Retting

Automatiserte avgjørelser

Begrensning

NORMEN

Personvernkonsekvensvurdering

- Risikovurdering for den registrerte
- Når må man gjennomføre en personvernkonsekvensvurdering? Når er det ikke nødvendig?
- Hvordan gjennomfører man en personvernkonsekvensvurdering?

Systematisk beskrivelse av behandlingen
Nødvendighet og proporsjonalitet
Risiko for de registrertes rettig-heter og friheter
Ledelsens validering av DPIA

Eksempel – elektronisk medisineringsstøtte

Normland kommune skal implementere elektronisk medisineringsstøtte. Medisindispenseren plasseres hjemme hos brukerne hvor et fjernpleiesystem gjør det mulig for ansatte å sjekke om pasienten/brukeren har tatt medisinene som de skal. Normland ønsker å forbedre pasientsikkerheten ved at pasienten/brukeren får rett medisin til rett tid og håper at medisinavvikene går ned.

Normland kommune gjør flere vurderinger (bl.a. risikovurdering, helsefaglige vurderinger) for å sikre at løsningen ivaretar krav til informasjonssikkerhet og personvern. De vurderer konsekvensene for personvernet til pasienten/ brukeren, om de har behandlingsgrunnlag og et klart formål og om det er nødvendig og gjennomføre en DPIA etter personvernforordningen artikkel 35. Kommunen gjennomfører den overordnende vurderingen. De vurderer at:

- innføringen av medisindispenserne ikke er en ny prosess da hjemmetjenesten i mange år har jobbet med medisineringsstøtte.
- løsningen ikke samler inn nye personopplysninger om pasientene enn det de allerede gjør
- personopplysningene som behandles ikke er så omfattende.
- teknologien ikke er ny siden dette er blitt brukt i mange andre kommuner
- leverandør får tilgang til opplysningene som registreres i teknologien
- det behandles helseopplysninger i form av type medisiner som kan avsløre et helseforhold.
- det ikke blir inngripende kontakt mellom tjenesten og pasient/bruker. Dersom pasienten/ brukeren ikke tar medisin som planlagt vil dette følges opp av hjemmetjenesten som normalt.

Spørsmålsrunde!

NORMEN

Gruppeoppgave - diskusjon

- Dere får en case og 20-25 minutter på å diskutere/drøfte
- Her får dere bruk for det vi har vært igjennom så langt i kurset, men trekk gjerne inn andre elementer dere mener er relevante

- Vi oppsummerer de siste 20 minuttene ☺ Under oppsummeringen er det fint om dere spiller inn de viktigste momentene fra gruppediskusjonen.

Ledelsen ved sykehjem KnokkelOgFall har registrert større antall fall blant beboerne enn andre sykehjem. De ønsker å evaluere egen tjeneste, og vil blant annet se på om beboernes aktivitet kan relateres til fallene. En forskningsgruppe fra et universitet skal undersøke dette for sykehjemmet. De ønsker å benytte en aktivitetssensor som har form som en smart-klokke. Sensorene sender data direkte til en skytjeneste, hvor aktivitetsnivået til hver enkel person blir lagret og tilgjengeliggjort for forskerne. Sykehjemmet har 50 beboere, og forskergruppen får tilgang til beboernes journal.

Spørsmål:
Hvilke vurderinger mener dere at sykehjemmet bør foreta for å avgjøre om dette kan gjennomføres?